

# BISERICA și ȘCOLA.

Foie bisericească, școlastică, literară și economică.

Ese odată în săptămână: DUMINECA.

## Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 6 fl. — cr.  
 „ „ „ jum. an . . . 3 „ 50 „  
 Pentru România și străinătate pe an . . . 7 „ — „  
 „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „

## Prețul inserțiilor:

Pentru publicațiile de trei ori ce conțin  
 cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte  
 4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze la Redac-  
 țiunea dela

„BISERICA și ȘCOLA”  
 la banii de prenumerațiune la  
 „Tipografia diecesană în Arad.”

Domnii noi abonați și cari sunt în res-  
 tanță cu prețul abonamentului sunt rugați  
 a trimite banii de prenumerațiune directe la  
 administrațiunea tipografiei diecesane în Arad.

## Durata vieții umane în lumea primitivă.

Ori-ce doritor a-și mări cercul cunoscin-  
 torilor sau chiar numai a utiliza bine timpul,  
 va afla prin citirea aprofundată a sântei Scri-  
 pturii noi materii de edificațiune morală și în-  
 țirire intelectuală, și cu cât va călători mai des  
 pe această vastă câmpie, cu cât mai des o va  
 explora: cu atât la fie-ce citire i-se vor face  
 noi descoperiri, va dobîndi utile cunoscinți. Scrip-  
 tura sântă fiind unică și cea mai bogată fân-  
 tănă, indestulătoare, nu numai a ne satisface  
 sufletesce, ci încă a ne fi facia conducătoare în  
 toate variatele împrejurări a le vieții noastre. Ași  
 pute adăuga, că înaintarea umanității în toate  
 privirile a aflată un sprijin puternic și un  
 îndemnul fără samă în cărțile sântei scripturi.  
 Nu voiu cita medicina, geologia, hygiena, artele,  
 științele în genere, ci voiu trece de astă dată  
 la cele ce ni spune sânta scriptură în privința  
 vieții îndelungate.

În adevăr ori-cine iea o bibliie în mână,  
 întimpină chiar dela început (Genesă): că  
 Adamu a viețuit 930 ani, Situ 912, Enosu  
 905, Cainanu 910, Matusalemu 969, Lamehu  
 777, Noe 950. Copilulu cetindă aceste date le  
 crede pentru cuvântulu că totu ce este tipăritu  
 de cel mai mari este adevăratu; creștinulu  
 pentru că biblia este o carte sântă; învățatulu  
 pentru că ea este sorgintea, muma, tuturor  
 învățăturilor adevărate, sântă și folositoare. Dar  
 autu și unii cari se îndoiesc că omulu vre-  
 odată ar fi atinș sume de ani ca cele de mai  
 sus. Dar ôre să fie locu de îndoelă?  
 Este ceva destul de bine constatat, că

toate poporele anticității au ceva comunu, acea  
 că toate s-au păstrat tradiționalu și unele și  
 înscrisu, între alte amintiri și acesta despre în-  
 delungata viață a strămoșilor lor, strămoși  
 cari în ori-ce casu nu sunt de cât acei de cari  
 vorbește Genesă. Apoi când toate poporele sunt  
 legate prin aceleași suveniruri, ôre mai rămâne  
 locu să ne îndoimă? A fostu cu puțință să mi-  
 țesea sau să se înșale unu individ, unu po-  
 poru, dar a miști, a spune fabule toți ômenii,  
 toate poporele, este în contra ori-cărei afirmațiuni.

Dar afară de argumentulu istoricu, pledeza  
 încă și circumstanțele climaterice, care ni în-  
 punu a crede în veracitatea anilor de care  
 vorbește biblia. Și în adevăr care omu de  
 știință va putea nega, că clima nu contribue  
 puternicu asupra lungimei vieții. Căci chiar și  
 până astăzi, după locul unde trăiesc cine-va,  
 la poluri sau la centru, în zona toridă sau tem-  
 perată, este și viața, mai lungă sau mai scurtă.  
 Apoi dacă acesta este constatat, apoi unde  
 este naturalistulu, savantulu, care se potă do-  
 vedea contrariulu, că adică în valea Tigrului și  
 Eufratului, circumstanțele climaterice n-au pututu  
 fi excepționale la începutulu lumii, a pământu-  
 lui și a omulu? Împrejurări care desigur au fa-  
 vorat pe omulu primaru în a trăi multu.

Dar ôre numai clima să fi contribuită la  
 îndelungata viață a ômenilor primari? Scutirea  
 de boale să nu fi jucat unu rol totu așa de  
 importantu în lungimea vieții? Eu credu că da.  
 Unu individ născutu din părinți bolnăvicioși, și  
 până astăzi se perde mai ușor de cât acelu ce  
 nu cunoșce boalele; unulu neavendă mai multă  
 forță a resista, ca celă altu ce nu le a eredi-  
 tat. Dar ôre omulu primitiv ereditase sau cu-  
 noscea boalele și încă atâtea câte curbăza astăzi  
 pe cel actualu? Desigur că nu se va găsi ni-  
 men care se credă că Adamu și următorii săi  
 până la Noe, ar fi cunoscutu boalele ca noi.

A treia împrejurare care cred că a ajutat încă la durata vieții este lipsa influențelor morale, cari astăzi siccătesc și consumă pe om fizicesc și sufletesc. Nu ne indoiesc că ori cine este convins, că moravurile simple și curate, calmul și liniștea sufletului, ajută puternic și până astăzi sănătatea corporală și sufletescă și cu ea și prelungirea vieții umane.

Dar de viața pastorală sau agricolă, ce voiți mai dice? Nimic altă de cât că toți igienistii sunt de acord și afirmă, că deprinderile pastorale și agricole pot prelungi firul existenței dincolo de termenul comun, condițiune care se observă chiar și astăzi în toate țările la indivizi ce au această profesiune.

Dacă pre lângă circumstanțele de mai sus voiți adăuga încă și regimul alimentară, o viață frugală, ce pot crede că consta în întrebuințarea vegetalelor, ar trebui încă mai multă a se convinge ori cine, că primii oameni patriarhii, hrănindu-se cu plante au trăit mai mult de cât noi, cari avem un regim alimentară mixt, sau unii poate compus numai din carne. Totu-aici găsim, nimerit, a arăta că întrebuințarea cărnurilor grăbesc procesul vieții, pe când al vegetalelor îl retardază. Și ca să ne convingem de acest adevăr, n'avem de cât să ne uităm la monahii de prin monastirile noastre, nu trăesc ei ore mai mult de cât locuitorii satelor și a orașelor? Și cauza nu este ore, cea ce aci am arătat.

Însuși o privire în Istoria naturei, în specială a plantelor și animalelor, pe va îndrepta, că nu arare ori arborii au ajuns o mie de ani, ba chiar și dintre animale au trăit multă odinioară. Așa în cartea: *Voiagiul lui Anacharsis* tomul V, pag. 172, se vorbește de o căprioară ce a trăit mai mult de 700 ani. Era Aristoteli și Hesiodu atribue cerbului o viață și mai lungă. Deci, dacă dintre arbori și animale odinioară au putut trăi așa de mult, cum să nu fi trăit și omul capu de opera creațiunii? Un raportu dreptu a trebuit de necesu să existe, fără care omul primitiv ar fi fostu o cordă discordantă în lumea vegetală și animală.

Că animalele vechime au trăit mai mult de cât cele actuale o dovedesc scheletele enorme aflate în scârta globului, așa ca potrivit cu construcțiunea și colosul corpului, au trebuit naturalmente una numerositatea auzilor adică o viață lungă. Nu voiți pute categoric afirmă, dar e de creștut că strămoșii noștri au fostu multu mai corpolenți ca noi, cu atât mai multu că astăzi existența gigantilor, (*Nefelim*), (Num. XIII, 32—33) adică a oamenilor celebri prin talie,

fortă și audacie, numai este o ipoteză, ci un faptu probat. Așa dar dacă și omul primitiv a fostu înzestrat cu unu corp mai mare ca al nostru (cât de mare nu putem ști), urmază neindoiabil că trebuie se fi viețuit și mai multu ca noi.

În cea ce privește calculul numărului anilor, în scriptură se observă, că oamenii antedeluvieni au trăit mai multu de cât cei de după deluviu, fiindcă Avramu n'a ajuns mai multu de 175 ani, era Jacovu în Egiptu se plânge în Faraonu (Genesa, 47: 9) dicendu: „Dilele aniloru nimerniciei mele puțin și rele au fostu dilele aniloru vieții mele, și a ajunsu la anii vieții părinților mei”.

Din această plângere încă estragem un argumentu de cel mai mare pretu, acela, că adică părinții și protopărinții se au avut o viață lungă, precum narază biblia, unde se înțelege că unii învețati s'au încercat a explica cifrele de 969 ani, 930, etc. etc. dicendu că ei nu reprezintă ani solari, ci perioade lunare și că 930 ani de exemplu, nu sunt de cât 930 luni. Însă după cum observă fercitul Augustinu în cartea: „De civitate Dei” cap. 12, 1—15, acesta ar duce la cele mai mari absurdități, pentru că, nu era obiceiul, vechilor Egipteni a calcula anii în modul acesta. Și dacă pentru momentu am admite că anii ar fi fostu luni, etă unde am ajunge. În Genesa la cap. 5, 9 se dice că Enosu la 90 ani a născut pe Cainan, era la cap. 5, 21 că Enohu a născut pe Metusalahu (Matusalemu) la vîrsta de 65 ani. Dacă anii n'ar fi de cât luni, ar urma că Enosu ar fi avut 7 anii și  $\frac{1}{5}$  și Enohu 5 ani și  $\frac{1}{5}$  când devenira părinți.

În anticitate mai întălim și altu modu a calcula anii (la Haldai, Babiloneni, Etrusci și Romani) după care omul avea 10 luni adică 273 zile, 5 ore și 11 minute. Însă Genesa nu vorbește de ani lunari, ci de ani solari.

Din cele până aci dize urmază, că împrejurările climatologice și originea încă prospătă a rasei umane, natura neslabită prin gusturi artificiale, prin boale și alte influențe esteriore de totu genulu, făcêu viața lungă în timpul, omului primar. Și era chiar necesaru, ca omul primitiv să trăescă multu, ca astfel să potă naștoci și propaga cunoscințele și industriile posterității, ca să potă propaga mai repede rassa; ca să conserve tradițiunile orale, despre origina lumii, precum și promisiunea despre Mesia, pe care se confieze viitoarelor generațiuni.

Însă rezonulu cel mai profund este, că așa era voința dumnezească, ca George Arama.

## Deputațiunea bisericeii ortodoxe române la Seghedin.

Deputațiunea bisericeii noastre sub conducerea Excelenței Sale Părintelui Archiepiscop și Metropolitului Miron Romanul, a fost primită de Maiestatea sa în 2/14 a curentei în Seghedin.

Excelența Sa a rostit la această ocaziune următoarele:

*Maiestatea Voastră cesarea și regio-apostolică, Preu-grațiosului nostru Domn!*

Fie-care cetățianu credinciosu alu statului ungaru, fiecare supusu fidelu alu Maiestății Voștre, cu conștiință de fericire și cu simțământu de mulțumită, ce își are rădăcina în inimă, urmărește totdeauna părinteșca îngrijire a Maiestății Voștre, ce e îndreptată spre bunăstarea și înflorirea țerei și se manifestează pretutindenea prin fapte mărețe.

O asemenea faptă măreță de principe o glorifică în specialu astăzi o mare parte a tot, ce are țera mai bună, când din ținuturi mai aproape și mai îndepărtate se grupează în giurul Maiestății Voștre, a iubitelui nostru rege, în această capitală a Ungariei de josu, pe carea după grele catastrofe elementare la linia primă părinteșca îngrijire a Maiestății Voștre o a mântuită de perire, nu numai, dar în timpu relativu foarte scurtu o a ridicatū acolo, încât acestu orașu formeză încă acum o podobă însemnată, o mândria, aleasă a țerei.

Biserica greco-orientală română din patriă totdeauna și în timpurile cele mai critice credincioasă preanaltului tronū alu Maiestății Voștre, reprezentată prin noi aici înaintea prea grațioșei fețe a Maiestății Voștre, participă cu sinceritate la bucuria generală, produsă în inimile patriotice prin terminarea cu succes a unei opere mărețe a țerei; și ceea ce vedemū și esperiamū noi aici, aceea ne întărește și mai multu în speranța; că biserica noastră, sub vitrigitatea veacurilor trecute gârbovită, aproape imbrâncită, aproape îngropată în ruine, prin conlucrarea fiiloru săi temători de Dumnezeu, iubitori de pace și de ordine, mai alesu însă prin părinteșca îngrijire a Maiestății Voștre, carea de o potrivă fericesece tôte poporele credincioșe, — după esemplul Seghedinului se va ridica din ruine și va deveni o podobă, ba chiar o mândria a țerei, ale cărei interese le promovéză.

Pătrunși de astfelu de simțăminte și de astfelu de speranță, cu celū mai profundu respectu de supusu le rugăm de Maiestatea Voastră, prea grațiosul nostru Domnū: ca se Vă îndurați prea grațiosu a primi și cu această ocaziune omagiul celū mai supusu alu bisericeii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania, credința neclătită și alipirea ei cătră preanaltul tron alu Maiestății Voștre, căroră prin această, deși numai cu cuvinte debile, ne luămū voiă a da expresiune sinceră, — și a ține și în viitoriu biserica noastră în părinteșcă grație fericitoare a Maiestății Voștre, pre aceea biserică, carea în rugăciunile ei de tôte zilele se rogă la Atotputernicul Dumnezeu pentru statornică bunăstare a Maiestății Voștre și a întregi case domnitoare, și pentru fericirea poporelorū. — Maiestatea Sa cesarea și regio-apostolică, augustulū nostru monarchū, vivat! se trăiescă! vivat!

Maiestatea Sa regele a răspuns:

*„Cea mai frumoasă dovadă despre alipirea și credința omagiala a D-Voștre o voiū afla în aceea, dacă în spiritulū intențiunilorū mele părinteșci veți îndemna pre credincioșii concreeșți grigoi D-Voștre nu numai la ali-*

*pirea credincioșă cătră religiunea și naționalitatea lorū, ci și la adevăratū iubire de patrie și la reverință cătră legi: și dacă în această direcțiune nu numai veți valida tōtă greutatea influinței D-Voștre, ci și din parte-Ve veți premerge cu esemplu bunū, fiți convinși că pe acestu terenū activitatea D-Voștre va fi însoțită de deplina mea recunoștință.“*

Impresiunea ce au făcut cuvintele Excelenței Sale, care au încheiat cu graiū românescū: *„Maiestatea sa cesarea regio-apostolică, augustulū nostru Monarchū, vivat! să trăiescă! vivat!“* — cât și respunsulū semnificativ alu augustulū suveran, a mișcat adencū inimile românilorū din Arad, cari la reînțocirea deputației, a întâmpinat în modū solemnū pe Excelența Sa, în Pr. S. Archiepiscopū și Metropolitū, și membrii deputațiunei. La gara din Arad, unde aștepta unū publicū numerosū sosirea deputației Excelența Sa a fost întâmpinat cu următoarele cuvinte adresate în numele Românilorū aradani, de redactorulū acestei foi: *Excelență! Înaltū Preasânțite D'e Archiepiscopū și Metropolitū! Pătrunși de simțământulū recunoștinței și alū iubirei filiale cătră Înalta persoană a Excelenței Voștre, pentru demnitatea și devotamentulū archipastoralū cu care ați interpretatū simțămintele de loialitate pentru tronū și patrie a poporului românū ortodoxū înaintea Maiestății Sale, prea grațiosulū nostru Monarchū, — românii din Arad și giuru, profitând de ocaziune, grăbescū a ve bineventa de norocoșă sosire în mijloculū nostru și a ve ura multū anū de fericire, ca totdeauna, și de câteori se va reclama, să puteți fi interpretele fidelū alū simțămintelorū de loialitate și fidelitate a poporului românū cătră tronū și patrie! Să trăiți Excelență! Trăiescă deputația română!*

La acestea, Excelența Sa a răspunsū în cuvinte binevoitoare mulțumind pentru aderința și spriginulū moralū, în împlinirea misiunei sale.

Dela gară până la reședința episcopescă, Excelența Sa a fost petrecut de anū șirū lungū de trăsurī. Aci apoi fu întâmpinat din nou cu următorulū discursū, pronunțiat de *Vasiliu M. Stănescu*:

Osana celū ce vine întru numele bisericeii și a poporului seū!

Osana Excelenței Voștre!

Bine ați sositū! — Vi strigă din sufletulū curatū inteligența și poporulū mirenū din Aradū și din jurū, cari au alergatū întru întâmpinarea Excelenței Voștre acum, când ați reîntorsū dela altisimulū Tronū, unde fidelū ați depusū omagiile românilorū ortodoxi din metropoliă.

Vi-amū aușitū cuvintele adresate și toți noi, cei din îndepărtare le-amū aplaudatū.

Amū înțelesū preagrațiosulū respunsū și ne-a mișcatū adencū!

Primeșce de la noi fiesca noastră mulțămire pentru interpretarea credinței seculare a românulū cătră tronū și dinastiă, pentru interpretarea simțămintelorū noastre de adevăratū patriotisimū și pentru accentuarea limbei noastre în aușulū Maiestății Sale.

Istoria patriei, istoria regimēntelorū, alipirea instinctivă a românulū de pamēntulū strămoșilorū seū, de ordine și legalitate, și firesculū seū simțū de bunăcuviință, la cele grăite Vi-aū potutū fi bune mărturiū.

Așa a fostū românulū până acumū, așa va și rămānea, în curentulū tuturorū evenimentelorū, căci așa l'a învețatū biserica moralulū, biserica iubirei de aprōpelū, biserica păcei.

Acesta este un model de patriotism!

Adevărul ați grăit dăru Escelenția!

Și ve rogăm, ca se nu fim de tot orfan, fi-ne și în viitor Păstorul cel bun, care își pune sufletul pentru oile sale; căci din parte-ni Ve asigurăm, că de câte ori veți grăi și face în numele și în interesul bisericii și a națiunii noastre, de atâtea ori veți putea sigur conta pe adictul nostru sprijin și pururea vom ura: Trăiescă Escelenția Sa!

Escelenția Sa răspundând la aceste cuvinte bine simțite cu cunoscuta sa afabilitate a accentuat că și-a împlinit numai o datorie prea plăcută prezentându-Maiestății Sale omagiile poporului român ortodox despre care e sigur, că nici când nu se va schimba în simțămintele sale de loialitate și devotamentului său pentru tron și patrie!

Mercuri la patru ore după mèdeși Escelenția Sa cu membrii deputației din archidieceză par. vicariu Archiepesă, Archimandritul Nicolau Popea și Protosingelul Dr. Ilarion Pușcariu, au plecat cu treaul la Sibiu, petrecuți până la gară de inteligența română din loc. Aci la despărțire V. M. Stănescu mai adresa următoarele cuvinte Escelenției sale:

Escelenția Voastră, Domnule Metropolită!

Illustrissime Domnule Vicariu Archiepiscopesc!

Illustră Delegațiune!

E timpul despărțirii! Noi nu Ve putem petrece fisticaminte, căci fiecare are să rămână la postul său; dar Ve petrecem cu căldurile inimilor noastre pline de grațitudine, și în recompensă Vi cerem spiritul Vostru, ca se trăim prin Elă împreună! Mergeți în pace și cu bucuria datoriei împlinite! Se că etoriți fericită între urările noastre de „Se trăiescă!”

Escelenția Sa mulțumind încă odată pentru urările adresate se departă între aclamările repetite „să trăiescă!”

## Familia Mocionilor.

(Estrasă din „Notițe biografice asupra vieții și activității decedatului Andrei Mocioni (Mocsonyi) membru al Academiei române, de Vincențiu Babeș, membru al Academiei române).

Încă din ședința ordinară dela 23 Ianuarie 1881, sub numărul 1037, am primită onorifică însărcinare, ca se culegă toate posibilele notițe biografice despre repositul nostru coleg Andrei Mocioni și însoțindule de aprecieri a operelor sale, a activității și caracterului său, să vi le presintă pentru adunarea generală. Când deci vii a satisface acestei însărcinări pe câtă mi-au permisă puterile și împrejurările, ve rog să-mi dați bine-voitorea ascultare, spre a vă spune: Cine a fost, cum a viețuit și cum și-a împlinit misiunea p'acestă pământ Andrei Mocioni.

Mă află domni colegi, în fața sublimiei umbre a unui bărbat, pe care deși coleg al nostru de la prima urdire a acestei erudite societăți, cei mai mulți dintre noi îl cunoscă numai după nume și din renume; căci sortea, ce conduce ființele omenești, nu i-a permisă a se înfățișa odată măcar în mijlocul nostru. Și trebuie să adaug, și se recomandă atențiunii d-voastră din capul locului observățiunea, că decedatul nostru coleg Andrei Mocioni n'a fost un bărbat specific al științelor sau literelor; densusul nu s'a impusă atenți-

nei publice prin scrieri erudite sau opri literare, lăitate prin tipărire; — nu că doră i-ar fi lipsită capacitatea, — ci pentru că timpul i-a lipsit; — toate manuscrisele sale câte ne-au rămas, nu sunt decât memorii către Monarh și către supremele autorități de Stat, și apoi publicațiuni și notițe diaristice despre diferite cestiuni d'ale țilei. Andrei Mocioni a strălucit prin fapte și sacrificii, el a făcut istoria, prin valoarea genului său practic, și a lătit cultura științei, literaturii, artei, printre poporul român, prin îndemnul său moral și prin ajutorul său material. Într'un cuvânt: colegul nostru Andrei Mocioni a fost un înfocat luptător politic național, și un mare Mecenate. Pe acest teren el și-a dezvoltat activitatea vieții, aci el și-a afirmat valoarea individualității, a luptat, el luptă pentru esistența națională, pentru desceptarea și emanciparea poporului român. Pe acest teren deci lumea a învățat a-l cunoaște și respecta, de pe acest teren vocea publică la chemată în mijlocul nostru, prin urmare — cred că cu temei și cu dreptate este ca și noi — din aceste puncte de vedere să-i aprețim faptele și să-i păstrăm memoria în anele noastre.

Căci, domni colegi, este o proprietate a firei omenești, un postulat natural al minții practice, că — precum pe cel ce prin totă viața loră fac studii teoretice și combinațiuni practice asupra adevărurilor și foloselor loră pentru om, sau pentru genul omenești, și scriu cărți cu bune învățături asupra mijloacelor, sau ca totă atâtea mijloce, folositoare dezvoltării și perfecționării omului și respective a genului omenești, poporele i cultivă și păstrează prin secol în grata memoria, — nu mai puțin se stime, iubesc și eternizează prin morminte de pietate, pre luminătorii și conducătorii loră prin fapte vie, prin lupte și sacrificii, fără de cari fapte vie, lupte și sacrificii — istoria ar fi imposibilă, știința secă, poesia mortă!

Vă încredințez, domni colegi, că am deplină conștiință de gravitatea cestiunii, pricepi prea bine că — după cele espuse, — întru aprecierea activității și meritelor decedatului nostru coleg Mocioni am d'a face cu o problemă pe câtă de dificilă, numai puțin și de delicată, trebuind să ve nareză în resumat, și în episoade principale, istoria mai nouă a luptelor și suferințelor românilor din Austro-Ungaria, dar convins, că este chemarea unei Academii de știință, a scruta și cultiva resp. a supune aprecierilor sale, critice adevărul prin totă activitatea de dezvoltare a genului omenești, a poporului și a indivizilor de direcțiune și conducere în acest proces, un singur moment: nu am estătat a-mi împlini datoria, între marginile obiectivității.

Voi începe cu espunerea datelor, câte am putut aduna, despre originea și respective familia ilustrului nostru coleg Mocioni. Familia Mocionilor este venită la noi din Macedonia, anume din Moscopole, odinioară urbea principală și cea mai impopulată de români a provinciei, unde acea familie prin avuția sa, prin valoarea bărbaților ce producea, prin activitatea și influința ce aceste exercita — specialminte pe terenul cultural-bisericesc, esela mai pre sus de toate. Ea era numeroasă, avea biserica cea mai frumoasă, și dintre fii ei câte unul regulat se destina pentru trepta preotească. În decursul secolilor XVI și XVII mai mulți din această familie, unul archiepiscop



andrică fiind, au cercetat sântul mormânt de la Ierusalim și au adus cu sine icoane și moști sante, cari unelo se păstrează până astăzi.

Tocmai însă pentru avuția și influința ei, acesta a rămas pe la capătul secolului al XVII-lea, când s'avea în Europa pornea spre decădere, deosebită tare bănuită și nesuferită Turcilor, din care să frunțai familiei, pentru de a-și salva viața. Avea, fură constrinși a părăsi acea patriă subjugată de barbari, a se atrage cu familiile lor în țările de Dacia lui Traian și a se adăposti în Ungaria. Cu cum se ține în famaliă, această emigrațiune trebură să se întimplă în deceniul ultim al secolului XVII; pentru că tradițiunea familiară istoricească, cumcă pe timpul când a sosit familia Mucionilor în Ungaria, aci se urmă o luptă cruntă cu turcii și principele Eugen de Savoya, celebrul din vremea împărătesc, își făcuse de problemă a curății de ei. Totu tradițiunea familiară ne spune că, dintr Mucioni fiind înrolat în ostirea mare a lui Eugen a cădută în lupta epochală de la Zenta, iar altul cu numele Petru, preot fiind, de război a urmat stindardului lui Eugen ca dușman de tabără, și și acesta — mai apoi — a participat în luptă dintre cele multe, prin care Eugen a scos pe Turci din Banatul Temeșan, 1716. Spre Mucion cel cădută la Zenta — nu să știe se știe după sine copii; iar preotul Petru Mucion a avut trei fi: Petru II, Michail și Andrei. Se știe de însemnat că precum Petru Mucion, preotul, a avut cu crucea în tabăra lui Eugen, alături cu el și împărătesc luptau trupele auxiliare sârbe, comandate de mareșalul Arsenie de la Ipeș în frunte și încă și alții tuturilor Românilor mai distinși ce au participat în luptă la care câte unu nume slav cu tradițiunea în „iciu” sau „viciu”.

Astfel, făcuseră și din popa Petru Mucion — „viciu”, care a ramas urmașilor lui până la începutul secolului nostru, și se poate vedea între altele și în diplomele nobilitare ce a obținut în timpul decursului timpului.

Dintre numiții trei fi ai lui Petru Mucion-Poștă, cel dintâi Petru II, a murit fără descendență; iar ceilalți doi, Michail și Andrei, au înțeles să se arate fiecărui familia sa așezându-se ambii în Pestă, cumpărându și ținându aci case mari și frumoase, exerciându — cași în Macedonia predecesorilor — comerțul, economia și viața publică. Mai târziu Andrei, respective descendența lui pe baza meritelor militare și a sacrificiilor financiare, a impetrat la 1780 domeniul Foen în Banatul Temeșan, obținându diplomă nobilitară de la împărătesc de „Foen” (1783, publicată la 1805 și renovată la 1814); de asemenea din ramul lui Andrei descendențele Petru a III, ce se mutase la început în Ungaria superioară și câștigase acolo averi mari, obținând diploma nobilitară la 1804, prin care aceste diplome transcriinduse numele român de Foen și Mucioni pe Unguri în „Mocsonyi”, precum și până azi toți membrii familiei și precum și toți urmașii a-lu scrie mai departe.

Ramul Mocsonyi de Foen (a se pronunța Fēnă lat. „foenum”) prin diferite desastre familiare, la începutul secolului nostru ajunsese a fi redusă la o singură persoană a seniorului Ioane Mocsoni, născut la 1780; dar acesta la 1804 căsătorindu-se cu o doamnă albanesă Iuliana Panaiot, după o viață conjugală bine-cuvântată de 50, la 1854, când reposă, rămăsese, după el descendinți — una fiică și patru feciori. Fiica Catarina, născută la 1806, fiind căsătorită cu Mihail de Mocsoni, ultimul surcel al ramului ce se mutase la Toca, acest ramu despărțit de azi aprupe 100, prin această căsătorie se reîmpreună. Mihail de Mocsonyi, născut la 1811, trăiesc în Budapesta, iar soția sa Catarina, cunoscută și stimată în totă țera ca model de inimă creștină și română, a reposat la 1878. Din această căsătorie avem pe cei doi iluștri frați Alexandru și Eugeniu de Mocsonyi, cel dintâi născut la 1842, celălalt la 1844, ambii erudiți și eminenți anteluptători naționali, — mândria generațiunii moderne a Românilor din Anstro-Ungaria.

Fiul Petru născut la 1808, bărbat de multă erudițiune, sublim caracter, mult zel și multe merite politice — naționali, a reposat fără a fi fost căsătorit.

Al doilea fiu Andrei născut la 27 Iunie 1812, este de a cărui persoană avem să ne ocupăm special.

Al doilea fiu Andrei născut la 27 Iunie 1812, este de a cărui persoană avem să ne ocupăm special.

Al treilea fiu Antoniu, născut la 1816 căsătorit cu Iosefina baronessa Brudern, trăiesc la moșia Verpelét în Comitatul Heveșului. Din această familie s'au născut doi fi, Zenon la 1842, căsătorit cu baronessa Maria de Fischer, și Victor, născut la 1845.

Al patrulea fiu Georgiu, născut la 1824, căsătorit cu Helena de Somogyi, din care căsătorie are 2 fete, Livia măritată după contele Andrei de Bethlen, și Georgina în etate de 15 ani.

Că ore astăzi în Macedonia mai află-se rămășiță din familia Mucionilor — nu se știe, dar se știe din hărțile familiare, că cei de aci până la începutul secolului nostru au întreținut relațiuni familiare cu rudenii din Moscopole.

Va să dică, Andrei, repositul nostru colegu, a fost al doilea fiu al lui Ioane Mocsonyi de Foen. El și-a făcut studiile gimnasiale, liceale și universitare în Pestă, pe cari la 1832 le-a încheiat cu esamenile din drepturi, a fost apoi introdus în economia rurală la moșia din Foen; dar la 1836 el fu chemat de „vicenotariu” (secretar al Prefecturii în administrațiunea comitatului Torontal, devotându-se cu tot zelul înfocatului său spirit activității municipale. La anul 1843 el deveni ales „proto-jude” districtual (sub-prefect) și d'aci încolo el iute se avântă la rolul de conducător politic în Comitat. Prin energia sa, prin agerimea minții sale precum și prin manierele sale gentile, el răpăia cu sine pe semenii săi, mai virtos pe mulțimea nobleții rurale, Unguri, Croați, Sârbi, Armeni și Români.

Andrei Mocsonyi era bărbat frumos, de statură mijlocie, de temperament vivace, d'o eleganță aleasă, cu o voce pătrunzătoare; vorbea perfect limbele: latină, germană, maghiară, franceză, sârbă și română, anume și pe cea macedo-română caoi în casa părintescă mai virtosă acesta din urmă se folosia.

Portretul ce avem aci ne prezintă pe Andrei Mocsonyi foarte fidel, în etate sa de la 60 de ani. Atâta despre familia sa, despre exteriorul său, calitatea spiritului său și primele începuturi ale activității sale.

### Colecte pentru seminariul din Arad

Cătră colectele până acum intrate pentru Seminariul înființându, au mai intrat următoarele: prin Dlu parochu și așesoru consistorialu Iulianu Bogdanu, din B. Comloșu 451 fl. și anume dela Domnia sa 200 fl. dela Dôrna Matilda Bogdan 5 fl. Dlu Emilian Bogdan 5 fl. dela D. Silvia Bogdan 5 fl. dela preotul Georgie Balan 50 fl. dela Dlu Cristof Schiffmann 100 fl. dela Dlu Nicolaș Alesandru 10 fl. dela Dlu Nicolaș Popoviciu 15 fl. dela Dn'a Eufimia Popoviciu 5 fl. dela Dlu M. Desény 2 fl. dela Dlu Stefan Mihailoviciu 2 fl. dela Dlu Petru Stoianoviciu 1 fl. dela Dlu Marcu Lupp 50 fl. și la anulă iarăși 50 fl. și dela Dlu Michaelu Langu 1 fl. de totu 451 fl. pentru care Prea Sântia Sa Domnul Episcopu diecesanu a adresatū atāt Domnulu colectante Iulian Bogdan, cât și Dloru contributori adēnca sa multămită.

Afară de cei de sus au mai încursu dela preotulu Alesandru Papp din Bogsigū 15 fl. colectați dela credinciosii sei; dela comuna Mezieșu în protop. Beiușului alu doilea rând de colectă 28 fl. 90 cr. Dela comuna Suiug iarăși alu doilea rând de colectă 20 fl. 50 cr. din comuna Giula germăna ca colectă dela privați 133 fl. 10 cr. din B. Ciaba dela privați 39 fl. și din filia Ciorvașu 38 fl. Dela preotulu Ioan Lazet din Soldobagiu 20 fl. dela preotulu Ioan Farcașu din Suiugū 20 fl. 50 cr. și dela comuna Somosheșu 300 fl. dela poporenii din Batania 88 fl. 46 cr. dela preotulu Iosif Radnēntu din S. Andrașu 12 fl. 60 cr. dela preotulu Dimitrie Marcu din Birchisū 20 fl. dela comuna Ecica 200 fl. prin preotulu Ioan Catana din Ciutahaz colecta din P. Hordiseli 14 fl. prin preotulu Georgiu Leucuța din Beliu 53 fl. și anume:

Credincioșii bisericei gr. or. române ca naturale în prețu de 21 fl. 30 cr. Georgiu Leucuța 5 fl. 90 cr. Georgiu Orosu protopopu gr. cath. rom. 2 fl. Nemet Istvan notariu 2 fl. ifj. Kotsics Ferencz adj. not. Tf. Martics Ede 1 fl. Kálmán András 1 fl. Mayer Imre 1 fl. Bernat Robert 1 fl. ifj. Berger Mor 2 fl. Grifaton Antal 40 cr. Zilahy János 40 cr. Leopold David 1 fl. Menczer Iakab 50 cr. Krisán Szaveta 2 fl. Gyurtsak Ferencz 1 fl. Bandi Iozsef 50 cr. Szabó László protopopu rom. cath. 2 fl. Szelle Károly preotore adm. 1 fl. Mihailu Ioan 1 fl. fabrica de viagă (űveg gyár) 2 fl. casa bisericei 3 fl. suma 53 fl.

Cireicul Constantin Rosa a colectatū 503 fl. la cari Dlu Dr. Iosif Galu a contribuitu cu 100 fl. preotulu Vincențiu Miculu din Spata a colectatū 15 fl. 21 cr. Vasiliu Leucuța din Olcea 10 fl. Georgiu Bugariu din Beregsu 31 fl. și anume: dela Sim. Auciū 5 fl. Moise Muhailoviciu plugariu 1 fl. Georgiu Aoce invet. 10 fl. Georgiu Bugariu preotū colect. 15 fl. Zacharia Rocsin din Tamazda 52 fl. 70 cr. și anume: dela sine 20 fl. dela invet. Teodoru Rocsinu 10 fl. iar restulu dela credinciosii sei.

Georgiu Drimbe din Toboliu a colectatū până acume 14 fl. 28 cr. iar Toma Pacala din Zaca, a colectatū și administratū 331 fl. și anume: dela comuna bisericescā 20 fl. Toma Pacala preotulu 30 fl. și încă în decursu de cinci ani câte 25 fl. Ioan Pintea sen. 20 fl. Toma Vaina 30 fl. Dimitrie Marcusū și Alesandru Lessi câte 20 fl. Ioan P. Caracionu, Teodoru Goganu, Iosif Vaina, Ieremia Vaina câte 10 fl. Mihailu Mărcuțu invet. 5 fl. și în decursu de cinci ani pe fiecare câte 5 fl. Iosif I. Pintea Moise Durgu, Petru Caruțu, Ioan Gorou jun. Ioan Pintea junior, Moisie Pantea Ioan Durgu sen. Ioan Durgu jun. Vasiliu Durgu, Anna Caracionu, Iosif B. Silaghi,

Georgiu Brumariu, Ioan Ciordasiu veduva Ioan Ciordasiu sen. veduva Moisie Caracionu, veduva Moisie Hegedus, Demetriu Caracionu și Ioan Pantea care câte 5 fl. Ioan Z. Caracionu 4 fl. Georgiu B. natu, Stefanu Grecu câte 3 fl. Stefanu Hassasiu Petru Abrudanu, Stefanu Caracionu, Georgiu Ciordasiu, Ioan Imre, Ioan Moldovanu, Iosif Mateoc Georgiu Drimbe și Vasiliu Hegedus câte 2 fl. Georgiu Z. Caracionu, Moisie Abrudeanu, Florea Motu Mihailu Brumariu, Pavelu Durgu, Georgiu Goru Gavriilu Pintea Iosif Hegedus, Moisie Hegedus Georgiu Goganu, Ioan Goganu, Georgiu Brindau Ioan Ilissie, Georgiu Ilissie, și Ioan Comoti câte 1 fl. în fine Moise G. Hegedus și Moise G. Farcaș câte 50 cr.

Nu vom selandū aici pre părintele Pacala, laudă fapta sa însași și imprejurarea că dintr-o mună de 550 suflete și dela credinciosii sei cari cum îi arată numele își mai perduseră caracteru naționalu, prin portarea sa i-a succesu a-i câștiga pe trui sine și pentru scopulu de cultură națională acum lasu se urmeze actulu de recunoștință Preasântia Sa Dlu Eppu diecesanu a adresatū reverenției Sale sub Nr. 76 fond. sem. Onorate P. rinte! Priminu cu mare bucurie suma cea frumoasă de 331 fl. colectatā prin Sântia Ta pentru seminariul înființându, dela poporeni din mica noștră parohie Jaca, grăbim a-ți esprime multămita noastră parintescă, atāt Sântiei Tale. cât și iubitorilor nostri poporeni de acolo, pentru sumele cu care a-ți concursu dela cea colectă, și în deosebi Sântiei Tale pentru ofertulu de câte 25 fl., încă pe 5 ani viitori, și Domnulu învățatoriu pentru ofertulu de câte 5 fl. iarăși pe 5 ani viitori, implorându-ți tuturor bincuvântarea cerului cu darurile cele bogate, și poftindute se descoperi aceluș celorlalți contributori.

Dacă ar arăta, precum s'ar cuveni, — și ai preoți ai nostri asemenea zelū, și interesu de cele noastre, și în specialu pentru spriginirea institutelor noastre de cultură, atunci și noi și poporeni nostru am fi aproape de ajungerea scopului ce urmim: binele pământesc și fericirea cerescă.

Dee Dumneșu ca fapta cea frumoasă a Sântiei Tale se servescă de îndemnu și altor preoți nostri, iară contribuiri poporenilor din Jaca fie îndemnu și altor poporeni ai nostri, la ca și alte asemenea întreprinderi folositoare. După ce bincuvântare arhierescă am remasū Alu Sântiei Tale Aradū, 4 Octomvre 1883 Ioan M. p. Episcopu.

Ignafiū pap m. secret. consist.

### Visul Minei.

În girlanda frunții sale avea cinci spre-dece Adunate 'n ore bune pe un plaiu scaldat în Era veselă copilă. De frumoasă ce era Domnul dilii 'n a ei față nu doria a se 'nser Era veră. Și o noapte din acele snave nopți Ce ved sufletele sfinte, când deschide-a sale porți Eliseul nemuririi, — dulci arôme respira Peste lumea, ce plăcerea visurilor respira. Mina dormia 'n patu de rose, sub ceru liber și A junețelor vii grații se jocați pe albu-i sin. Nici odată încă 'n lume, mai plăcut și mai ent În lumina boltei sacre flōre nu s'a ogliadat.

visa. Visul ei însă, în acel divin suris  
 ardea 'n fața sa pură, se vedea limpede scris  
 de față Maica sfântă încărcată de mărirea  
 pesmerdând'o 'n sărutare și în gingașe șoptiri  
 Tu nu ești din astă lume! Tu veniști aici din cer!  
 Te chem, să-ți ocupi locul greu de farmec și mister!  
 Prăpăde de sinul maicei! Plângă-al binelui isvor,  
 Ide dor nu naște gânduri, nief gândul nu naște dor!  
 trezi! Ochiu-i schinteie pe obrazu-i rumeor,  
 doné gemene stelu pe o fiore de bujon,  
 privirea-i scrutătoare numai pe bunica sa  
 atalnesce priveghind'o și-admirând'o cum dormia.

N'o ved! . . . S'a dus! . . . Bunică n'ai vedut'o  
 cu mâna sa frumoasă de auzari fruntea mi-a sters?  
 lăsa și-o sărutare ce pre buze-o simț și-acum  
 că ea eram ferice, respirând un scump parfum!  
 credea că copila dormind își trădează un vis,  
 stelu tace, se nu-i curme traiul dulce 'n paradis.  
 Mina în reverie pasce ochiul încă treaz,  
 getele-i mici i joca mărgelele la grumaz,  
 care cari pe frul d'aur vede-o cruce de argint  
 intr'o perle din cruciță, a Madonei chip prea-sfint  
 cunoșce. . . . Ilă sărută. . . . Si încă odată, l mai privi,  
 cu gene rouate zimbind dulce, adormi!

1883 Septbr. 11. Ioan Tuducescu.  
 1883 Oct. 1883. Ioan Tuducescu.

## Diverse.

**Insciințare.** Domni, cari au prenumărat și  
 cari doresc a prenumera „Micul Abecedariu”  
 avertați că tipolitografarea manualului și a ta-  
 boru de părete va fi gata la finea lui Noemvre  
 iar abonaminte se primesc totu cu condițiu-  
 de mai nainte, adică: 1. exemplar „Micul  
 abecedariu” [18 tabele de părete] pentru școlă cu  
 60 cr.; 10 exemplare „Micul Abecedariu” ma-  
 nual pentru școlari; 2 fl. (mai puțin de 10 exem-  
 plare din manual, nu se pot comanda). Lipova  
 Oct. 1883. Ioan Tuducescu.

**Multemita publică.** Subscribulu me afu in-  
 scinat, cu adencă mișcare spirituală a aduce mul-  
 timi publică înaltelor și distinselor persoane,  
 la apelul meu s'au grăbitu a sprigini fatigiosa  
 costisitoare mea întreprindere și prin acestă mi-a  
 sinitu punerea sub tipari și edarea „Micului  
 abecedariu.” 1. Ilustritatei Sale, prea bunului nostru  
 Episcopu alu Aradului Ioan Mețianu, pentru  
 ajutoru în ban, gata de 100 fl. v. a. fără de  
 plata Ilustritatei Sa, s'a îndurat, pregratiosu a  
 porta spesele pentru desemnarea și gravarea în  
 tipu a figurilor și ionelor „Micului Abecedariu”,  
 care va fi conștată altă 100 fl. v. pote și mai multu.  
 Ilustritatei Sale, Domnilor, Mocionesci Ale-  
 xandru și Eugeniu, proprietari mari în Căpâlnășu,  
 cari au binevoitu a comanda 150 exemplare, din  
 „Micul Abecedariu”. 3. Binemeritatu Domnii Va-  
 lă Șarkady notariu în Crișcioru, cottulu Bihoru-  
 carele a comandat, pentru școlele din notaria-  
 tu D. Sale: 90 tabele de părete și 50 manuale  
 pentru școlari. 4. Domnului Davidu P. Simonu, co-  
 scriant în Lipova cu 100 exemplare. Lipova la  
 3. Octomvre 1883. Ioan Tuducescu.

**Operațiune medicala făcută de Dr. Vuia.**  
 Doi ani am suferitu de o bôla care mi-a amaritu  
 zilele. Medicii pre cari i-am consultat, toti mi-au  
 disu că bôla e racă, prin urmare incurabilă. În  
 desperatiunea mea, începusem a cerca cu tôte babele  
 lecutore de câte audisem, — bôla însă se estindea  
 totu mai tare apucându și la alte organe. Atunci  
 Dumnezeu, prin grațulu unor binevoitori, m'a în-  
 dreptat la Domnulu doctoru *Georgia Vuia* în *Arad*,  
 care spre marea mea mângătere a constatatu că  
 bôla se pote prin operare vindeca din rădăcină. În  
 altă zi fui adormitu și operatu fără a simți cea  
 mai mică durere. Afi după 10 zile mă afu în fami-  
 lia mea deplinu vindecatu. Onorariu nu esiste așa  
 mare, ca să se potă respăti o operație, prin care se  
 scapă viața unui capu de familie, de aceea vinu pe  
 calea publicității a da mulțamita domnului Dr. Vuia,  
 rogându pre bunulu Ddeu să-i lungesca firul vieții  
 ca se potă scapa mai multu nenorociți cum m'a scă-  
 pată pre mine. Alișu în *Bănatu* 9. Octomvre 1883.  
*Ioța Avramu*, pulgariu și epitropu alu bisericeii.

## Concurs.

Pentru deplinirea postulu de Capelanu din  
*Ciclova-română* Comitatulu Caras Severin protopresbi-  
 teratulu Bisericeii albe, prelângă nepuținciosulu păro-  
 chu M. O. D. Ioane Petroviciu, se eserie concursu cu  
 terminu până în 23 Octombre 1883 c. v. în carea ziua  
 va fi și alegerea.

Alegădul capelanu are ase bucura: a) Birulu  
 preotescu în natură a treia parte. b) Din ștola usuată  
 iarăși a treia parte c). Si în fine din sesiunea paro-  
 chială din așa numitele locuri, mormini și Periei  
 (Vraniuțal sec) asemenea a treia parte.

Doritorii de a ocupa acestă postu de capelenia  
 suntu avertați ași trâmite recursele lor bine instruate  
 prescrișelor statut. org. bis. și regulamentulu pen-  
 tru parochii On. Comitetu par. la adresa Prea On.  
 D. Iosifu Popoviciu Protopresbiteru în Iamă celu  
 multu până în 20 Octombre 1883 c. v.

În fine recurenții cari voescu a ocupa acestă  
 postu de capelenia suntu poștiți ase presenta în s.  
 biserica în vre-o Duminică sêi sêrbătore de așare-  
 ta desteritatea în cantu și oratori. *Ciclova rom.* 29. Maiu 1883.

Comitetulu parochialu  
 în conșlegere cu P. O. D. protopresbiteru Iosifu Popoviciu.

Pe baza ordin. consistoriulu Caransebesianu  
 Nr. 249 s. pentru ocuparea postulu de adiunct, la  
 școlă gr. or. din *Barbosu*, în protop. Lugosulu, cuttulu  
 Caras Severin, se eserie concursu cu terminu până  
 la 26 Octombre vechiu a. c. în care ziua se va ține  
 și alegerea.

Emolumintele sunt: 200 fl. v. a. salariu anualu,  
 20 metri de lemn din care are ase încălți și școlă,  
 5 fl. scripturistica. 10 fl. pentru conferințele înveta-  
 toresci și cortelu liberu cu grădină de 1/2 jugăru.

Recursele au a-se adresa catra on. comitetu pa-  
 rochialu gr. or. în *Barbosu* și a-se espeda Prea On.  
 D. Georgiu Pesteanu protopp. în *Lugos*.

Comitetulu parochialu  
 în conșlegere cu D. protop. și inspectoru școlari.

Pentru deplinirea postului de învățătoriu la școala confesională din *Costești*, protopopiatul Hâșiasului, — prin această se scrie de nou concursul, cu terminul pe 13/25 *Acemvre* 1883.

Emolumentele sunt: 201 fl. bani gata; 15 meți grâu, 15 de encuruză, 2 jugere pământ estravilan, pașală 8 fl., pentru lemne din cari se încălzește și școala 30 fl., cortel liber cu grădina de legumi.

Recursele ajustate conform stat. org. și §. 6 art. XVIII. 1879 și adresate Comitetului parochial, să se trimită părintelui protopopu Georgiu Creclunescu în Belincz p. u. Kiszetó; avându recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare, a-se presenta în biserică, spre ași arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Cei deprinși în arta musicală, încât să potă instrui și conduce corul vocalu deja esistente acolo, aceia vor avea preferință.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **G. Creclunescu**, prot. și inspect. de școle.

Se scrie concursu pe stațiunea învățătorească din *Murani*, cu terminu de alegere pe 16/28 *Octomvre* a. c.

Emolumentele anuale sunt: 1) în bani 162 fl. 80 cr. 2) 60 meți de grâu, jumătate curat, iară jumătate mestecat. 3) 4 jugere de livadă. 4) 8 orgii de lemne din cari se va încălzi și școala. 5) Cortel liber și grădina intravilană.

Recurenții se și ajusteze petițiunile lor conform prescrișelor statutului organic, și se le trimite până la terminul prefriptu subscrisului inspectoru de școle per Vinga în Szécsány, avându totodată înainte de alegere într-una de Duminecă sau sârbătoare să se prezenteze în S. biserică, ca să și arete desteritatea în cantu și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **Iosif Grădinaru** m. p. inspect. de școle.

La postul de capelanu sistemisat lângă parochul din *Cheșa* Vasiliu Moga, în protopresviteratul Beliuului, — ne competând nimenea, — prin această la cererea expresă a Comitetului parochial, se publică de nou concurs pe lângă emolumentele publicate în Nr. 28 și 29 a acestui jurnal.

Pe terminul alegerii, care se defige pe ziua de 16 *Octomvre* st. v., pe când cei ce voese a compete la acest post sunt avitați a și substerne suplicele lor instruite cu documintele necesari Dnui administratoru protopres. Iosif Pința p. u. Hollod în Gyanta. *Cheșa* la 4 *Septemvre* 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **Iosif Pința**, adm. protop.

Concurs pentru ocuparea postului de suplinte învățătoreșu pre lângă neputinciosul învățatoriu Ignatie Mihailoviciu din *Sașa-română*, protopresbiteratul Bisericei-albe, comit. Caraș-Severin amesurat părintescei Ordinățiuni Consist. dto. Sept. 1883 Nr. 463 Școl. se scrie concursu cu terminu până în 30 *Octomvre* 1883 st. v. în care dină va fi și alegerea.

Emolumentele și salariul învățătoreșu: a) bani gata 300 fl. v. a. b) Sese orgii de lemne pentru învățatoriu. 48 fl. c) Patru orgii lemne pentru școala 32 fl. d) Pașală pentru scripturistica 8 fl. e) Spesele conferinționale 10 fl. f) Pentru curățirea școlei 6 fl.

g) două jugere pământ arătoriu, o grădina intravilană de 600 [ ] estravilană iarăși de 600 [ ] și curtir liber — din care salariu are a-se bucura neputinciosul învățatoriu numai de 100 fl. pe fie-care anu, — iară celalaltu rămâne tot alegându suplinte învățătoreșu.

Doritorii de a ocupa acest post de suplinte învățătoreșu sunt avisați și trimitte recoursele bine instruite conform stat. org. și regulamentulu pentru învățatori Oficiulu protopresbiteral din *Ju* celu multu până în 25. Oct. 1883. st. v.

*Sașa-rom.* 29 Sept. 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **Iosif Popoviciu**, protop. tract.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățătoreșe din comuna *Mișca*, comitatul Aradului, inspectoratul *Seprușului* prin această se deschide concursu cu terminu de alegere pe 9 *Octomvre* st. a. c. pe lângă următoriu salariu:

1) în bani gata 160 fl. v. a. 2) 10 cubole grâu și 6 cubole de encuruză. 3) 50 de măgi fenu, rescumpărate de comună în bani gata. 4) jugere de pământu parte arătoriu parte fenu. Pascu de 3 jugere. 5) Quartiru cu 2 chilii și cămară și unu intravilanu de 800 [ ]. 7) 12 orgii de lemne din care are să se încălzească și școala. 8) Accidențiale dela mortulu mare 50 cr., dela micu 30 cr., dela maslu 40 cr., 9) Diurne pentru conferințe. 10) 12 pentru curățitul și încălțitul școlei peste anu. Spesele de scripturistica la va înplini episcopul școlar.

Doritorii de a fi aleși se și adreseze rapoartele, provădate cu documintele necesari în înțelesu „Statutulu organic” „a normativelor de învățament” și „a decisulu sinodalu din a. c. Nr. 100 avându testimoniul de cualificațiune cu calculu tinsu, testimoniul din limba magiară, precum și atestate de portarea lor morală, — comitetulu parochialu din *Mișca*, și se le trimite până în 6 *tomvre* subscrisulu inspectoru școlar în *Sepruș* [*Seprós*]. Cele intrate mai târziu nu se vor lua în considerațiune.

Recurenții se potescă a participa barem până la alegere, la serviciulu Ddescu în fața lor pentru a și arăta desteritatea în cantu și tipic.

*Mișca* 8 Sept. st. v. 1883.

Comitetul parochial.

Acest concurs se aprôbă **Mihailu Sturza**, inspect.

## Edictu.

**Maria Pantișu** din Valea-mare protopresbiteratul Pesteșului Cottulu Bihar carea de 12 ani și-a căsătorit pe legiuitulu se bărbatu **Mihailu Barzu** carea colo cu necredință, — fără a-se sci ubicațiune prin această se citeză ca în terminu de unu an să se prezente de naintea subsemnatulu protopresbiteral, ca foru matrimonialu de prima instanță, căci la din contra și în absența ei se va tracta și decide procesulu intentat contra ei.

Datu din ședința scaunulu protopresbiteral Pesteșului ca foru matrimonialu de I-a instanță în *Alesdu* la 2 Iuniu, 1883.

**Teodoru**

adm. pprescu ca